

Lärarhandledning: Farliga ämnen

Tema

- Farliga ämnen
- Återanvändning

Rekommenderad varaktighet

- 1 timme

Introduktion

Materialet presenterar ämnesspecifika risker med farliga ämnen vid rivningsarbete. Lärlingen informeras om de allmänna principer som bör följas säkerhetsmässigt innan rivningsarbetet påbörjas. De underliggande orsakerna till farliga ämnen, placering och funktion inom byggnationen beskrivs med syfte att ge lärlingen en bättre förmåga att känna igen arbetsscenarier som innehåller farliga ämnen i framtiden. Konsekvenserna av att arbeta oskyddad med farliga ämnen presenteras i materialet.

Kopplat till informationen i materialet finns en falluppgift där lärlingen ska undersöka om det har funnits risker med farliga ämnen i den senaste renoveringen eller rivningsuppdraget som de har sett andra utföra eller själva har utfört.

Materialet syftar till att ge lärlingen en grundläggande förståelse för ämnesspecifika konstruktioner där farliga ämnen kan finnas och vilken påverkan de har på arbetsmiljön.

Genom att undersöka några av de rivningsuppdrag som lärlingen kanske redan har utfört kan detta ge lärlingen en förståelse för vilka risker som finns med den här typen av arbete. Lärlingen kommer i vissa fall att uppleva att arbetsmiljön inte är tillräckligt säker i företaget och har därmed möjlighet att dela sin kunskap med byggmästaren och på så sätt korrigera förfarandet i företaget och bidra till en kulturell förändring.

En god förståelse för vad farliga ämnen är, var de finns och hur de hanteras är en grundläggande del av återanvändning, vilket inte är möjligt om det inte är ordning på arbetsmiljön.

Specifika fokusområden:

- Tegelstenskaminer
- Ytbehandlingar på tegelkonstruktioner
- Glaserat tegel
- Asbest i kakelklister

Förberedelse

Läraren ska förbereda en fallstudie för den lärling som inte har någon erfarenhet själv

Lärarhandledning: Farliga ämnen

Läraren bör ha kunskap om nationella riktlinjer för hantering av farligt avfall

Lärandemål

- Lärlingen kan vara uppmärksam på om arbetsuppgiften kan innehålla farliga ämnen.
- Lärlingen kan förklara grundläggande risker för innehållet av farliga ämnen i ämnesspecifika konstruktioner.
- Lärlingen kan bidra till att upptäcka om arbetsuppgiften innebär risk vid hantering av farliga ämnen.
- Lärlingen kan besluta om experter bör kontaktas för att ta miljöprov innan rivning av specifika konstruktioner genomförs.

Innehåll och syfte

Det skriftliga materialet ger lärlingen kunskap om farliga ämnen i tegelkonstruktioner och konsekvenserna av att arbeta med ämnena utan korrekt planering och skydd.

Förslag till undervisningsplan

Lärarens presentation (10 min.)

- Ämnesspecifik introduktion till farliga ämnen
- Presentation av den skriftliga informationen om farliga ämnen i tegelkonstruktioner
- Presentation av fallstudie om lärlingarnas egna erfarenheter av rivningar - läraren ber lärlingarna att ge exempel i plenum
- Gruppbildning där läraren säkerställer att varje grupp har minst två fall att arbeta med

Grupparbete (30 min.)

- Grupperna går igenom det skriftliga materialet
- Grupperna kommer överens om vilka fall de ska arbeta med. 2-3 fall.
- Grupperna går igenom varje fall och skapar en lista över potentiella risker och säkra sätt att hantera dessa risker på

Avslutning i plenum (20 min.)

- Varje grupp presenterar det mest relevanta fallet med risker och hantering - läraren skriver dem på tavlan
- Utifrån gruppernas erfarenheter sammanfattar läraren farliga ämnen genom att fylla i eventuella kunskapsluckor hos lärlingarna. Läraren betonar vikten av korrekt hantering och lärlingarnas rättigheter i samband med säkerhet på arbetsplatsen.

Differentiering

Det kan differentieras med avseende på gruppstorlek och antal fall som grupperna ska arbeta med.

Lärarhandledning: Farliga ämnen

Detta bör i hög grad baseras på antalet relevanta fall som redan finns i klassen. Dessutom kan gruppernas presentation av fall också göras till en redovisning om ytterligare fokus på ämnet önskas.

Feedback och Utvärdering

Läraren ger feedback både under och efter att lärlingen arbetar med undervisningsmaterialet.

